

Planinski VESTNIK.

Glasilo „Slovenskega planinskega društva“ v Ljubljani.

Štev. 4.

V Ljubljani, dne 25. aprila 1897.

Leto III.

Dvakrat čez Ture.

Spisal J. M.

(Dalje.)

2. Črez skrbino Pfandel.

Drugo jutro sva odrinila iz Sv. Krvi ob polpetih. Vreme je kazalo slabo. Proti Doljanam je bilo nebo sicer še precej jasno, toda krog Pastirice so se kopičili oblaki. Spustila sva se navzdol proti Molni in korakala med raztresenimi hišicami. Ob majhni kapelici sva prišla v zadnjo vas Vinkel. Odtod sva začela lesti črez prag, ki je proti tistemu pri Pokhornu veliko višji in strmejši. Tudi tod si je izkopala Molna skozi silne peči globoko strugo, po kateri dere v mnogih jako lepih slapovih. Ko sva dospela na vrh, sva se ozrla še enkrat proti Sv. Krvi. Globoko v dolini se beli cerkvica sredi nizkih hišic na robu strmega griča, pod njo pa se razprostira zelena plan, po kateri šumi bela Molna. Izkušal sem si vtisniti v spomin podobo tega rajskolepega kraja, ki ga ne bom videl morda nikoli več.

Kmalu sva zagledala Pastirico. Tu in tam je zasijal skozi meglo kak solnčni žarek, in krasno se je zablesketal ledenik v njegovem svitu. Šla sva vedno polagoma navkreber po sočni planini mimo koč. Od daleč je že vidna v zelenem kotlu kapelica sv. Brikeija. Postavljena je v spomin svetnikove smrti in najdenja njegovega trupla. Tu je namreč zasul sv. Brikeija velik plaz. Že 200 let je ležalo svetnikovo truplo pod ledeno odejo. Neki da so zapazili rudokopi, da poganjajo iz snega trije pšenični klasi. Začeli so izsekavati led in kmalu so prišli do trupla sv. Brikeija, katero je bilo tako sveže, kakor da bi bil svetnik ravnokar izdahnul dušo.

Pod kapelico izvira okusen studenec, pri katerem stoji majhna klop. Sedla sva in občudovala pred sabo slap „Leiterfall“, ki pada v treh skokih 100 m globoko. Toda kmalu sva odrinila, ker srce naju je gnalo le k Pastirici.

„Böse Platte“, velikanska, jako strma pečina, nama je naznanjala, da sva že blizu ledenika. Včasih je bilo precej nevarno lesti čez njo, ker so jo uglasile vode, ki dreve po njej izpod ledenikov v Molno; odkar pa so jo nekoliko izstrelili, ni nobene posebne nevarnosti več. Vkljub temu se ne smeš ozirati preveč okoli sebe, zakaj lahko se zgodi, da ti izpoddrsne, pa padeš v Molno, ki bobni skoraj tik steze po 20—30 m globoki strugi.

Ko sva prišla po zeleni planini h „Glocknerhausu“ sva zagledala vso Dolnjo Pastirico, katero veže s Srednjo krasen strmec. Pod tem se ledenik vali še nekoliko časa v silnih valovih, dokler se ne izgubi v temnem skalovju. Strmec je visok do 100 m. Podoben je ogromnemu slapu, ki zmrzne v istem hipu, ko se zažene navzdol. Na njem opaziš vsakovrstne ledene geometrične like: piramide, stožce, kocke, mnogokotnike i. dr. Led je na robih lepo višnjevkast.

Nad Pastirico stoji planinski hotel „Glocknerhaus“ (2127 m). Postavila ga je Celovška sekcija Nem. in avst. plan. društva. Zidan je v eno nadstropje in jako prostoren. Stopila sva v obednico, ki je lepo okrašena s slikami, katere predstavljajo gore, ledenike in slapove iz bližnje okolice. Gostov je bilo vse polno.

Ko sva se bila nekoliko pokrepčala, sva odrinila proti Franca Jožefa višavi (2536 m), s katere se vidi ves ledenik; vzdiguje se skoraj navpično le 150 m nad njim. Prekrasen prizor se nama je pojavil, ko sva dospela tja. Uro navzdol in navzgor se razprostira pred tabo Pastirica. Kamor koli se ozreš, ne vidiš drugega kakor led, katerega le tu in tam križajo rjavi prodi. Ves ledenik je podoben jezeru, ki zmrzne v istem trenutku, ko je najbolj razburkano. Velikanske ledene valove ločijo globoke razpoke, ob straneh jih pa meje temni prodovi. V to ledeno jezero se izlivajo bleščeči ledeniki po ramenih Vel. Kleka in njegovih belih sosedov, katerih temena so nama, žal, zagrinjale goste megle. Trda zima je vkovala ta kraj v večne ledene sponse. Vsa narava spi; smrtna tišina okrog in okrog. Ne čuješ prijetnega zvonkljanja pasočice se črede, zastonj natezaš uho, da bi zaslišal od kod glasno ukanje pastirjev; živega bitja ne vidiš v tej samoti. Le včasih priplava mogočen orel po sinjem zraku in se vozi v velikih kolobarjih nad ledeniki, na katerih išče zaman plena. Začula sva neko bobnenje. Velikanski leden plaz se je utrgal in zdrčal na Pastirico. Nekaj časa je bilo še slišati ropot po ledeniku navzdol se drevečih ledenih kosov, potem pa zopet vse tiho in mirno.

Da bi pač mogel postaviti semkaj one, ki se norčujejo iz turistov, češ, da lezejo na gore „za prazen nič“ in se mučijo in pote zastonj! Tu bi pač spoznali, kaj da vleče hribolazca na strme vrhe; spoznali bi, da je obilo poplačan za ves trud s pogledom na naravno krasoto, ki se razprostira pred njim.

Pastirica je eden izmed največjih ledenikov v Vzhodnih Alpah. Tirolski „Gepatschgletscher“ jo pač prekaša po velikosti, ne pa po lepoti. Dolga je 10 km, široka pa na različnih mestih različno. Največja širjava znaša krog 5 km, in sicer med Šnevinkekopfom (3412 m) in Srednjim Bärenkopfom (3356 m). Ves ledenik

se deli v Gornjo, Srednjo in Dolnjo Pastirico (Oberes, Mittleres, Unteres Pasterzenkees. *) Gornja Pastirica pada v krasnem, 30 m visokem strmcu na Srednjo. Pri drugem strmcu, katerega sem omenil že zgoraj, se pričeneja Dolnja Pastirica. Ledenik je na nekaterih mestih do 220 m debel. Povsodi pa režé široke in silno globoke razpoke.

Pastirica se pomakne vsak dan za 14 mm navzdol. Najbolj je zlezla proti dolini od l. 1830.—1850. Star vodnik nama je pravil, da se še dobro spominja, da so kosili pred 60 leti na mestih, katere sedaj pokriva led. Gotovo je, da je bil pred stoletji ledenik mnogo manjši, in da so morali zlate rudnike opustiti največ zaradi njega. Tako je ledenik 1661. l. pokril mnogo vhodov v rudnike. V novejšem času pa leze vedno nazaj, zakaj vedno se ga staja več, nego pa se ga pomakne navzdol.

Kako pa je nastala Pastirica, nam pripoveduje pravljica tako-le: Kder se sedaj razteza Pastirica in se v solčnih žarkih blešči večni led in sneg, so se nekdanji razprostirali zeleni pašniki, bujni travniki in rodovitne njive. Srečni in imoviti so bili prebivalci tega kraja. Toda bogastvo jih je naredilo prešerne in brezbožne. Neko nedeljo so imeli velik semenj. Ni jim bilo mari, da bi bili posvečevali Gospodov dan z molitvijo; skrunili so ga s šumno igro in s plesom. Kar so se privlekli črni oblaki čez Vel. Klek, in iz njih je začelo liti kakor o vesoljnem potopu. Kmalu so pokrili valovi daleč na okoli rodovitno polje in zagrnili prešerne veseljake. Ko se je prevedrilo in so že začele razburkane vode dreviti v silnih valovih navzdol, so hipoma obstale na Božje povelje. Oster mraz je pritiskal, bobnenje valov je utihnilo, in koder so se trenotek poprej še valili šumeči valovi, se je razprostiral krasen ledenik. Ves kraj je objela smrtna tišina. Tu in tam begajo sedaj po noči ob ledenikovem robu bele postave in vijejo roke proti nebu; to so duše nesrečnikov, katerih trupla počivajo pod ledenikom.

Dolgo sva zrla na krasno Pastirico. Bila sva lahko zadovoljna, četudi nama je megla zakrivala ostre vrhove Vel. Kleka in njegovih tovarišev. Saj sva uživala krasoto njih zelenomodro se izpreminjajočih ledenikov, ki se znižujejo silno strmo in slednjič izginejo v rjavih prodih in ledenih valovih Pastiričnih.

Z nama vred je bil še neki drugi turist na višavi. Ko naju je slišal govoriti slovenski, je vprašal, če sva Francoza. Povedal mu sem, da sva Slovenca. Sedaj pa je začel popraševati, kje da Slovenci stanujejo, kake vere da so in še več družih podrobnosti. Po veri je najbrže vprašal zato, ker je bil sam kalvinec, kakor sva zvedela iz pogovora. Ko sva mu povedala, da namerava črez škrbino Pfandel, je dejal, da pojdetata še dva druga turista s svojim vodnikom isto pot, in svetoval nama je, naj se jima pridruživa. Ker sva se bala, da nama ne bi družba ušla, sva se poslovila od Pastirice in hitela v Glocknerhaus.

*) Koroški Nemci pravijo ledeniku „Kees.“

Tu sva zvedela, da sta turista že odšla pred pol ure. Nemudoma sva se odpravila za njima. Videla se nista več, ker ju je zagrinjala gosta megla. Neprenehoma in urno, kolikor nama je le dopuščala strmina, sva hitela proti škrbini; zakaj bala sva se, da bi ju ne dohitela pred ledenikom. Dolgo ju nisva zagledala. Začel pa je vleči oster veter in trgati meglo, in nenadoma sva zapazila tri hribolazce ne daleč pred seboj. Bila sta dva gospoda in en vodnik. Ko sva jih dohitela, sem zaprosil starejšega gospoda, da bi se smela pridružiti. Prav radi so nama dovolili.

Stopali smo počasi dalje in črez nekoliko časa zagledali pred seboj škrbino Pfandel (Pfandelscharte 2668 *m*) z ledenikom. Na zahodu jo meji Bèrenkopf (2843 *m*), na vzhodu pa Špilman (3026 *m*). Črez in črez jo pokriva ledenik (Pfandelschartenkees), ki je ob vročem poletju poln razpok. Ako ga o takem času zapade sneg, ni popolnoma brez nevarnosti, ker pokriva bela snežena odeja tudi razpoke. Ko je veter nekoliko razpihal meglo, smo se ozrli proti Vel. Kleku, toda samo ledeni oklep njegov se nam je bleščal nasproti; in ne da bi videli ledeuo obličje mogočnega gospodarja Visokih Tur, smo se odpravili na Solnograško.

(Dalje prih.)

Turistika in znanost.

Spisal Alfonz Paulin.

Nastopila je zopet slehernemu človeku, osobito pa turistu zaželena spomlad, kateri se polagoma umika zimsko lice naših prekrasnih gora. Hrepeneč se nam sedaj ozirajo oči na daljnje sinje vrhove, kamor nas vabi in miče srce. Sedaj, ko se radostno spominjamo prèteklih truda polnih, a duh in telo poživljajočih izletov in morda tudi obupnih bojov z golim pečevjem ter se pripravljamo na nova potovanja, bi bilo menda umestno presojati nagibe, ki posameznika ženejo v divne planinske doline in na njih velikanske mejaše.

V tem oziru bi delil turiste v tri skupine. K prvim spadajo hribolazci, katerim je nevarnost in drzoviti boj z divjo narodo edini smoter, glavno veselje. Kogar napoti ta nagon, temu je potovanje po planinah šport. Šport, ki je bil svoje dni omejen na lov in ježo, se širi vedno bolj in postaja tem mnogovrstnejši, čim bolj omejujejo socialne razmere in poklic človeka. Šport je zabava, tista zabava, ki sili človeka, umikajočega se poklicnemu delu in neslano pretirani omiki človeške družbe, v naročje narode. Taka zabava je pa tudi planinski šport. Športniku je n. pr. Triglav malenkosten grič in Montblank prenavaden, in zbok tega se izkuša morebiti z groznim uspehom na Materhornu, sčasoma prepleza celo Kasbek in Ararat in naposled si morebiti na golih pečinah Evresta obrusi junaško svoje zobovje. Drznost je umestna, kadar je smoter vreden, da greš v nevarnost ali da tvegaš celo življenje. To pa presoditi, je stvar posameznika. Ne grajam torej divje

turistike, a ji tudi nikakor ne pojem slave. Pač se pa po pravici očita predrznemu planinskemu športu, da si mnogokrat sam smatra za resno delo. Delo in šport je dvojno. Šport je in ostane igrača, naj bode še toliko drzen in izpodbadljiv. Čine izvrševati, katere poludorasel gams ali maček izvršuje veliko spretneje in elegantneje, ni resno početje in tudi nikakor ne zasluži lovorovega vencá — k večjemu par novih krampežev na leto.

Drugi plemenitejši nagib, ki miče turista v gore, je čisto veselje nad lepoto in veličastnostjo proste prirode. Le-tega razveseljuje nepopačena in nepopisna prirodna poezija ter ga navdaje z novo močjo. Te vrste turisti — imenoval bi jih lepoučtne turiste — iščejo v krasoti narave čvrstosti in zdravja za borbo z nepravilnimi vsakdanjega poklica in ju tudi najdejo. Vsakdo, kogar ne ovirajo posebne okoliščine in komur je do telesnega zdravja in do duševne čvrstobe, naj bi postal turist v tem smislu.

Tretjo skupino planinskih potovalcev napotuje vednostni nagon, da znanstveno raziskujejo kraje, po katerih potujejo, ter v raznih strokah služijo znanosti. V tem oziru so planinska tla duševnemu delu jako bogato in raznovrstno polje. Tu imajo geograf, meteorolog, zoolog, botanik in geolog pa tudi kulturni zgodovinar dovolj posla. Sploh je pa ni skoraj človeške vede, ki ne bi našla v planinah zanimivega gradiva. Vsled tega so tudi v tej skupini strokovnjaki najraznovrstnejših ved.

Oziraje se na te različne skupine turistov, si hočemo ogledati, je li mogoče vse te združiti v kako skupno delovanje, ne da bi moral posameznik popolnoma zanemarjati svoj prvotni smoter.

Kar se tiče turistov prve vrste, bi bil po mojem mnenju trud brezuspešen, ako bi jih izkušal pridobiti za kako drugo smer. Oni smatrajo šport za resno podjetje in napenjajo vse svoje sile in uporabljajo ves svoj čas, da se mu posvečujejo popolnoma. Pač pa menim, da ne bi bilo težavno najti ožje vezi med turisti druge in tretje skupine, sosebno ker jim je itak skupno veselje nad krasoto prirode in občudovanje njene mogočnosti in tisočerne različnosti. Čas, katerega športni turist do cela porabi v drznem boju z divjo narado, preostaje lepoučtne turistu z večine v toliko, da mu je mogoče svoje moči, četudi le deloma, posvetiti znanosti ter tako delovati v prosep ene ali druge vede, katera že posamezniku najbolj ugaja. Sploh naj bi si vsak izmed teh turistov izbral kak višji smoter, bodi si kateri koli.

Jaz bi s svojega stališča obračal pozornost pred vsem na krasno našo floro že zategadelj, ker je rastlinstvo najzanimivejša stvar, katero v narodi srečavamo. Ako pomislimo na mnogotere vezi, ki nas vežejo na ta organska bitja, se ne bomo čudili, da se peča človeštvo že od nekdaj z rastlinstvom. Povodi seveda, ki človeka nagibljejo, da obrača svojo pozornost na rastlinska bitja, so zavisni od individualnosti opazovalčeve. Ogromni množini ljudstva so drevesa gradivo in kurivo, zelišča

so jim zelenjava in krma ali cenjena zdravila in smrtonosna trovila in k večjemu še posamezne cvetke lišp in nakit. Koder koli sem hodil, koder koli nabiral rastline, povsod so me zvedavi priprosti ljudje enako popraševali. Povsod naj bi razjasnil, je li rastlina, katero sem nabiral, otrovna ali ne, je li zoper to ali ono bolezen uspešen lek, po čem se spoznajo zdravilne ali sploh koristne rastline, in po čem se razločujejo od drugih. In kakor dandanes, je ravnala velika množina prostega ljudstva v davno minolih časih. Z istega stališča presojujejo tudi večinoma športni turisti rastlinstvo. Drugo vzvišeno stališče zavzema v tem oziru lepočutni turist. Njemu je rastlinstvo zemeljska odeja, katera pokriva kakor pisana preproga njeno skalovito telo, oblačuje njene oblike ter navdaja sploh vso prirodo z živahnim življenjem. Čim bolj pisana, raznovrstna in premenljiva je ta odeja, tem živahnejši in veličastnejši so vtiski, katere provzroča celotna krajinska slika. Kdor je vajen uživati krasoto prirode le po vtiskih, katere vzprejema iz te slike, temu zadosti ta kratki pesniški podatek. Kdor si je pa v svesti svojih duševnih moči, se ne zadovolji s takim lehkotnim užitkom, temveč bode natančneje razmotroval vzroke vzprejetih vtiskov ter nehote iskal v raznovrstnosti prikazni edinost, v edinosti mnogovrstnost ter končno v vsem občudoval divno ubranost. Kdor pa tako premišljuje, se preveri, da natančneje opazovanje in raziskovanje ni le prijetno in mično, ampak tudi krepilno in bodrilno. To ga pa tudi izpodbode, da bode razmotaval velikansko prirodno sestavo rastlinstva ter se vglobil v mnogoličnost rastlinskih bitij in njih življenja, in tako se bo učil razvrščevati rastline po zunanji podobnosti v večje in manjše skupine in razločevati in spoznavati posamezne vrste.

Marsikdo bi se pač z veseljem vglobil v botanično vedo v označeni smeri, a to mu ni možno, ker mu deloma nedostaje časa, deloma pa tudi nima potrebnih osnovnih vednosti. In v tem položaju je gotovo mnogo gg. udov našega društva. A vkljub tem ovirajočim razlogom bi imel vendar vsak omikani turist priliko, da se natančneje pouči o domači flori. Treba je le nekoliko dobre volje ter na izletih pridno nabirati posamezne rastlinske vrste in jih kakemu veččaku izročiti v preiskovanje. Sleherni strokovnjak bode gotovo z veseljem prevzel to delo in dotičniku dal potrebna pojasnila o nabranih rastlinah. Nabiralec bi si na ta način razširil svoje znanje, pridobil bi si pa tudi zaslugo, da je koristil vedi v obče. V razvoj rastlinoslovja je mogoče vse uporabiti: neobdelane skale in ostro rezane kamene, velike in majhne odlomke in vezni cement, nauke, katere proizvajajo strokovnjak iz posušenega bilja v muzeju, kakor sveže rastline, katere je diletant na novo zasledil vrh mogočnih gora ali v tihi planinski dolini.

V poslednjem oziru je v domači naši flori še mnogo neobdelanega polja, še razsežne ledine se morajo orati. Ne da bi obširneje goveril o tem, omenim le, da je edina znanstvena knjiga, ki nas poučuje o rastlinskih odnošajih naše krasne domovine, latinsko pisana „Flora Carniolica,“ katero je slavni prirodoslovec J. A. Scopoli leta 1772. v drugi izdaji dal na svetlo. Kajti pregled

flore kranjske (Übersicht der Flora von Krain), ki se je tiskal v izvestjih Kranjske kmetiške družbe za leto 1844. in katerega je sestavil A. Fleischmann, je kompilacija, polna gorostasnih napak in brez vsake vrednosti. Da pa tudi več nego zastarela Seopolijeva „Flora Carniolica“ nikakor ne zadostuje današnjim zahtevam znanstvene flore, je pač lahko umevno. O vseh drugih deželah našega cesarstva imamo že znanstvene flore, ki so izšle v novejšem času, le naša ožja domovina je še na stališču, katero je zavzemala pred več nego sto leti, dasiravno je naša lepa Kranjska tudi glede flore ena najbolj zanimivih evropskih dežel. Bila bi torej častna dolžnost, prej ko mogoče izdati novo floro kranjske dežele, ki bi bila spisana po sedaj veljavnih načelih ter bi tako zadostovala sedanjim zahtevam znanosti. Taka knjiga ne podaja samo natančnega pregleda o rastlinskih odnošajih dotične dežele, temveč tvori s podobnimi knjigami, ki opisujejo rastlinstvo posameznih dežel in zemeljskih delov, podlago, na kateri snuje rastlinski geograf svojo vedo. Rastlinska geografija pa, dasi botanična veda, je zvezana na tesno z najmnogovrstnejšimi smermi drugih zemljepisnih znanosti: s specijalno geografijo, geografično geologijo in zoologijo, s klimatologijo in hidrografijo. S tem pa stopi rastlinska geografija iz ožjega okvira botanične vede v širši krog tistih znanosti, ki v svojem medsebojnem razmerju tvorijo fizikalno geografijo v najširšem smislu.

Pomen znanstvenih lokalnih flor sega torej daleč čez meje dotičnih dežel. Znanstveno floro je pa mogoče spisati le tedaj, ako ima pisatelj na razpolago obširno znanstveno porabno gradivo iz vseh delov in krajev dotične dežele. Takega gradiva nam pa ravno glede Kranjske zelo primanjkuje, osobito ker so rastline, katere hrani Ljubljanski muzej v svojih herbarjih, večinoma radi nedostatnih podatkov na priloženih listkih brez vrednosti. Dela je torej v tem oziru še mnogo v raznih krajih naše lepe domovine, in č. g. člani našega društva bi si pridobili velikih zaslug, ako bi drage volje sodelovali v zgoraj označenem smislu.

(Konec prih.)

Računski sklepi podružnic za leto 1896:

*Dohodki***A. Kamniške podružnice.***Stroški*

		gl.	kr.			gl.	kr.
1	Gotovina iz l. 1895. . . .	15	30	1	Upravni stroški	1	80
2	Letnine in ustanovnine udov	98	50	2	Osrednjemu društvu prispevek za „Plan. Vestnik“ . .	15	20
3	Podpore in darila	8	—	3	Stroški za napravo, popravo in zaznamenovanje potov	20	—
				4	Končna gotovina	84	80
	Skupaj	121	80		Skupaj	121	80

B. Radovljiške podružnice.

		gl.	kr.			gl.	kr.
1	Gotovina iz l. 1895. . . .	120	53	1	Upravni stroški	15	35
2	Letnine udov	76	—	2	Osrednjemu društvu prispevek za „Plan. Vestnik“ . .	69	—
3	Podpore in darila	20	—	3	Stroški za Vodnikovo kočo	78	70
4	Razni dohodki	40	69	4	Obresti za posojilo	36	75
				5	Končna gotovina	57	42
	Skupaj	257	22		Skupaj	257	22

C. Soške podružnice.

		gl.	kr.			gl.	kr.
1	Vzprejemnine in letnine udov	156	—	1	Upravni stroški	18	82
2	Podpore in darila	7	20	2	Osrednjemu društvu prispevek za „Plan. Vestnik“ . .	42	—
3	Razni dohodki	22	80	3	Stroški za napravo, popravo in zaznamenovanje potov	54	84
				4	Razni stroški	37	20
				5	Končna gotovina	33	14
	Skupaj	186	—		Skupaj	186	—

Dohodki

C. Savinske podružnice za 1896. leto.

Stroški

		gld.	kr.			gld.	kr.
1	Gotovina iz l. 1895.	14	60	1	Upravni stroški	57	09
2	Vzprejemnine, letnine in ustanovnine udov	300	—	2	Tiskovine	12	—
3	Podpore in darila	110	—	3	Stroški za napravo, popravo in zazna- menovanje potov	26	91
4	Darovi za stavbo koč:			4	Kupnina za posestvo v Logarjevi dolini	440	80
	a) Gornjegrajske koč 71 gld. 80 kr.			5	Stroški za stavbo Mozirske koč . . .	261	44
	b) Mozirske " 83 " 86 "			6	Stroški za vzdrževanje ter oskrbovanje:		
	c) Koče na Okrešlju 13 " 40 "	169	06		a) Kocbekove koč . 159 gld. 38 kr.		
5	Dohodki Kocbekove koč in sobe pri Planinšku	95	35		b) sobe pri Planinšku 12 " 56 "	171	94
6	Prvi obrok odkupila za svet v Logarjevi dolini, prodan zadrugi „Rinki“	200	—	7	Vrnjena posojila	260	—
7	Prejeta posojila	361	—	8	Razni stroški	23	63
				9	Končna gotovina	2	70
	Skupaj . .	1256	51		Skupaj . .	1256	51

Razkaz imovine

Savinske podružnice konec leta 1896.

Aktiva

Pasiva

		gld.	kr.			gld.	kr.		
1	Glavni delež zadruga „Riuke“	100	—	1	Dolg posojilnici v Gornjem Gradu . . .	820	—		
2	Terjatev pri zadrugi „Rinki“	140	80	2	Neplačani računi ter drugi zastanki . .	110	74		
3	Knjige, časopisi, slike in zemljevidi . .	218	—	3	Sklad za kočo na Okrešlju	62	15		
4	Spominske knjige	30	—	4	„ „ Gornjegrajsko kočo	71	80		
5	Društveni poti	220	—	5	Čista imovina	2466	31		
6	Napisi	280	—						
7	Zaloga provijanta	12	—						
8	Razni inventarski predmeti	77	57						
9	Vrednost Kocbekove koče z inventarjem vred	2020	10						
10	Vrednost Mozirske koče z inventarjem vred	378	45						
11	Vrednost inventarja v Planinšekovi sobi	51	38						
12	Končna gotovina	2	70						
		<hr/>				<hr/>			
		Skupaj . .	3531	—			Skupaj . .	3531	—
		<hr/>				<hr/>			

Društvene vesti.

II. občni zbor Radovljiške podružnice je bil dne 4. t. m. v Radovljici v gostilnici g. Hudovernika. Načelnik gosp. dr. Janko Vilfan je v kratkem ogovoru opisal podružnično delovanje leta 1896., pozdravil odposlanca osrednjega odbora iz Ljubljane ter zbrane podružnične člane. Skrbno sestavljeno poročilo tajnikovo je občni zbor z odobravanjem vzel na znanje. Povoljno je bilo tudi blagajnikovo poročilo, iz katerega je občni zbor doznal z veseljem, da bode podružnični odbor mogel tekoče leto omisliti mnogo koristnih naprav. Glede Vodnikove kočee se je sklenilo, da se še pred sezono znotraj in zunaj obije in opravi ter vanjo postavi tudi ščedilno ognjišče. Podružnične naprave se bodo odslej skrbno nadzorovale in vsak nered takoj odpravil. — Udje so se prosili, naj odbor, ki mu je jako težavno stališče, vsestransko podpirajo in mu posebno glede pobiranja udnine olajšujejo posel.

Poročilo „Savsinske podružnice“ o delovanju l. 1896. „Savsinska podružnica“ je tudi v tretjem društvenem letu dosegla lepih uspehov, o katerih je že med letom „Plan. Vestnik“ večkrat obširneje poročal.

Podružnica šteje sedaj 9 ustanovnikov, 94 pravih in nekaj podpornih članov. Kruta smrt nam je pograbila zvestega člana, dobrotnika „Savsinske podružnice“ in vzornega rodoljuba, g. Janeza Hausenbichlerja v Žalcu, in g. dra. Frid. Babnika, odvetnika v Celju.

Od raznih dobrotnikov je prejela izdatnih podpor, namreč: od slavnega okrajnega zastopa Gornjegrajskega 50 gl., od slavne posojilnice Celjske 50 gl. in „Spodnjesavsinske posojilnice“ v Žalcu 10 gl. Hvala jim!

Odbor je sklenil, da postavi dve majhni planinski koči in sicer „Gornjegrajsko“ na Menini planini in „Mozirsko“ na Golčki planini. Gornjegrajski in Mozirski so pozdravili to namero z velikim zanimanjem. Za „Gornjegrajsko kočoo“ se je v ta namen nabralo 71 gl. 80 kr. (med tem darilo posojilnice v Gornjem Gradu 25 gl.) in mnogo inventarja, za „Mozirsko kočoo“ pa 83 gl. 86 kr. (med tem darilo „Gornjesavsinske posojilnice v Mozirju“ 50 gl.). Hvala vsem darovalcem! Zgradila pa se je samo „Mozirska kočoo“, ki je bila dne 5. okt. 1896. l. slovesno blagoslovljena

in otvorjena. Za zgradbo te kočee sta darovala velikodušno ves les g. Leopold Goričar in g. Srečko Tribuč v Mozirju, za kar ju še enkrat najtopleje zahvaljujemo. Načrt za kočoo je napravil načelnik, zgradbo pa vodil g. Leop. Goričar. „Mozirska kočoo“ je zavarovana pri banki „Slaviji“ za 250 gl., inventar pa za 204 gl.

„Gornjegrajska kočoo“ se, žal, ni mogla postaviti, ker knezoškofjski oskrbnik v Gornjem Gradu ni dovolil stavbe in ni hotel prodati potrebnega lesa. Stvar se je torej morala odložiti za poznejši ugodnejši čas. Isto oskrbništvoo je tudi zaukazalo, da je morala podružnica inventar iz kočee na Raduhi odnesti!

Tudi v tem letu je bilo pri Kocbekovi koči več potrebnega opravila. Pred kočoo se razstrelile skale in napravilo na enem kraju obzidje. Tako se je izravnal prostor ter potem ogradil s plotom, da ga ovce ne morejo ponesnažiti. Na tem ogradu stoji miza z dvema klopema, od koder je lep pogled zlasti na Veliki Vrh. Ob eni strani plota so nasajene tudi planinske cvetice. V oddelku za pastirja se je postavila omara za mleko, v podstrešju pa se je streha obila s skodlami in zamašila, da ne more sneg skozi njo. Tudi inventar se je zopet pomnožil z raznimi stvarmi, kakor uro budilko in lepo lekarnico, katero je blagodušno podaril g. H. Roblek v Radovljici. Pristržena mu hvala! Zavarovalnina za kočoo se je povišala za 680 gl. Podružnični načelnik je kočoo nadzoroval štirikrat ter našel vse v najlepšem redu. L. 1896. jo je obiskalo 77 turistov, ki so plačali pristojbin 23 gl. 10 kr., za živež pa 64 gl. 80 kr.

Pri Planinškoo, dve uri nad Lučami, si je pridobila podružnica važno postojanko, namreč v podstrešju sobo za turiste, katero je opravila z najpotrebnejšim inventarjem, da se lahko tam dobro prenočuje. Posestnik hiše, Jakob Kladnik, je dovolil rabo sobe, Ana in Jakob Planinšek v Lučah pa sta podarila vse pohištvo, katero sta imela v tej sobi shranjeno. Vsem najtoplejša hvala! Na steni je nabit hišni red, po katerem plačujejo udje planinskih društev za prenočevanje po 30 kr., neudje pa 50 kr. Letos se je dobilo pri-

stojbin 3 gl. 40 kr., za pivo pa 3 gl. 60 kr. — Na „Lasenu“ nad Planinšekom, kjer je precej utrudljiva hoja, se je postavila na primernem mestu klop.

Tudi letos je dala podružnica po Ojstrici in drugod postaviti več novih tabel. Na Ojstrici je postavila veliko in lepo orientacijsko tablo in škatljico s spominsko knjigo, v katero se je letos vpisalo 76 turistov. Zaznamenovanje potov se je na mnogih krajih popravilo, več potov pa na novo rdeče zaznamenovalo. Od c. kr. okrajnega glavarstva v Celju potrjeni cenovnik za gorske vodnike je dal osrednji odbor „Sl. pl. dr.“ tiskati in prilepiti na trd papir. Cenovnike je potem podružnica razdelila po raznih gostilnicah v Ljubnem, v Lučah in v Solčavi. Osrednji odbor je podružnici priskrbel tudi table in barvo ter ji prepustil prispevek za Plan. Vest., za kar se podružnica posebej najtopleje zahvaljuje.

Podružnična knjižnica se je pomnožila za 24 knjig in spisov ter 8 fotografij.

Podružnica je bila ud „Ö. T. Ca“, Štaj. plan. društva, naročena pa na „Mittheilungen des D. u. Ö. A. V.“

Leta 1896. je odbor imel 6 sej. Prejel je 187 dopisov, odposlal pa 327 pisem, dopisnic in tiskovin. Tudi na slovstvenem polju je podružnica nekaj storila. G. dr. Jos. Serbec je za „Pl. Vest.“ spisal članek „Popotne črtice“, načelnik pa več spisov, poročil in novic. Podružnični člani so l. 1896. napravili več tur, o katerih izide posebno poročilo, načelnik pa je večkrat nadzoroval zvršena zaznamenovanja potov, postavljanje novih tabel in stavbo „Mozirske koče.“

Veliko zaslugo si je pridobila podružnica za Logarjevo dolino. Tu je s posredovanjem nekaterih svojih članov kupila od Janeza Plesnika dve orali zemljišča, ki jo stane z vsemi stroški 440 gl. 80 kr. Dne 17. maja 1896. l. je sklicala v Celju zborovanje, na katerem se je ustanovila zadruga „Rinka“, ki postavi na omenjenem zemljišču hotel. Pri zborovanju je izpodbujevalno in navduševalno govoril naš dični častni član g. dr. J. Frischauf, ki je tudi v tem letu mnogo deloval za prosep Savinske podružnice kakor sploh za „Slovensko planinsko društvo“ v obče. Znanega strokovnjaka zahvaljujemo najtopleje za njegovo naklonjenost!

Končno nam je še omeniti okrajni cestni odbor, ki je poslal peticijo na deželni zbor štajerski radi zgradbe nove ceste iz Solčave v Logarjevo dolino, kateri prošnji se se pridružile tudi razne občine in plan. društva. Usoda teh prošenj je bil sklep deželnega zbora, naj se deželnemu odboru naroči stvar preiskati in ob prihodnjemu zasedanju staviti primerne predloge. To, da so bile te prošnje tako hladnokrvno rešene, je mnogo kriva nasprotna Celjska sekcija, ki je s tem sama sebi največ škodovala. Ne smemo tudi zamolčati, da je bilo 6 tabel „Slov. plan. društva“ ukradenih in 2 poškodovani. O tem se je vložila pritožba na c. kr. državno pravdnitvo v Celju in se sedaj vrši preiskava, poškodovane pa so bile tudi nemške table.

Poročilo Soške podružnice o delovanju leta 1896.

Misel, da bi se ustanovila prepotrebna podružnica Slov. planinskega društva ob zelenomodri Soči, da bi se z njo razširjalo zanimanje za divne naravne krasote v teh krajih in ohranil njih slovenski značaj, se je bila pojavila že konec leta 1895., in v začetku leta 1896. se je oglasilo toliko članov, da je bilo mogoče sklicati osnovalni shod. Na tem shodu so se vzprejela pravila, katera je po mnogih zaprekah odobrilo c. kr. namestništvo v Trstu z odlokom z dne 2. maja 1896. l., št. 8532.

Pri prvem občnem zboru dne 14. marca se je izvolilo zastopstvo podružnice ter določilo, da je v prvem letu zaznamenovati zanimiva pota po naših krasnih krajih in pričeti priprave za sklad za kočjo na Krnu. Odbor je deloval v tem zmislu ter zaznamenoval naslednja pota: Iz Volč skozi Kamnice v Livek in na Matajur, z Idrskega čez Livek na Matajur, iz Volč čez Bučnico k Sv. Luciji, iz Gabrija čez vas Krn na Krn, iz Tolmina čez Sleme na Krn, iz Drežnice na Krn.

V Bolcu se je postavil na trgu kaži-potni steber z zaznamkom različnih poti in več tabel. To delo ni še dovršeno popolnoma, izpopolni se letos. Tudi priljubljeni izvir naše „krasne hčere planin“ se je odličil z imenom naše podružnice. Napravil se je prijetnejši dohod in odstranila preteča nevarnost nad slapom proti votlini.

Glede sklada za kočo na Krnu je sklenil odbor v seji dne 11. oktobra iz važnih razlogov, naj se doneski začno nabirati šele letos.

Zanimanje društvnikov je izkušal odbor podkrepiti z izletoma črez Bučnico k Sv. Luciji in na Matajur.

Nemško društvo „D. u. Oest. Alpenverein“ se je naprosilo, naj bi napravljalo v okolišu naše podružnice razen nemških tudi slovenske napise, odgovorilo pa je, da se mu ne vidi potrebno izpreminjati dose-danjih običajev glede napisov.

Podružnica je imela v 1896. letu 43 članov, za prvo leto njenega obstanka povoljno število.

Z žalostnim srcem moramo zabeležiti, da smo že v prvem letu izgubili člana Karola Franoviča, c. kr. sodnega pristava v Kanalu, kateri je umrl dne 23. julija.

Naposled si šteje odbor v prijetno dolžnost zahvaliti prisrčno vse dobrotnike in podpiratelje podružnice.

Nebroj ovir zadržuje naš napredek, a z navdušenostjo, požrtvovalnostjo in delavnostjo jih gotovo premagamo.

Novi člani:

I. Osrednjega društva:

a) Ustanovnik:

Štular Jur., p. d. Suhodolnik, posestnik v Suhem Dolu pri Kokri.

b) Pravi člani:

Pintar Ivan, posestnik in mizar v Kranju.
 Majdič Janko ml., trgovčev sin „
 Golob Ivan, posestnik in gostilničar „
 Šumi Franjo, „ „ „ „ „
 Lotrič Franjo, trgovčev „ „ „ „ „
 Florian Dragotin, trgovčev in posestnik „
 Fusso Josip, zidarski mojster „
 Fabiani Dragotin, trgovčev „
 Golob Matija, posestnik in mesar „
 Hokovič Nikolaj, „ „ „ „ „
 Ross Albert, c. kr. davčni pristav „
 Medved Vinko „ „ „ „ „
 Krek Cilka v Ljubljani.
 Hruška Vaclav, tov. v Humpolcu na Češkem.
 Kessler Ignacij, trg. pomočnik v Ljubljani.

II. Radovljiške podružnice:

Mencinger Franica v Boh. Bistrici.
 Kobler Fr., c. kr. sodn. pristav v Radovljici.
 Zupanc Fr., župan na Lancovem.

III. Savinske podružnice:

a) Ustanovnik:

Pukl Radoslav, zasebnik na Dunaju.

b) Prava člana:

Goričar Mici v Mozirju.
 Krajnc Josip, učitelj v Šmartnem na Paki.

IV. Soške podružnice:

Juretič Anton, veleposestnik v Kobaridu.

Sklad za Triglavsko kočo. XVII. zbirka 7 gld. 95 kr. Darovali so p. n. gg.: Washica 2 gld., Svetič Fr. 2 gld., Gregorec (dobiček) 1 gld. 95 kr., Roblek Hugon (nabral) 2 gld. Vsem p. n. darovalcem srčna zahvala.

Markacijski odsek je sklenil v seji dne 8. aprila t. l., da letos vse markacije obnovi in dopolni. Ker se pa pri društvu ravno to delo najbolj širi in razvija, je treba odseku novih moči. Vsled tega pozivljemo vljudno one mlade slovenske hribolazce in društvene prijatelje, katere veseli to delo, naj se blagovolijo pri društvenemu odboru bodi si ustno, bodi si pismeno oglasiti.

Orožnova koč. Osrednji odbor je sklenil, Orožnovo koč letos znotraj obiti z deskami in nad kuhinjo napraviti strop z odprtino. V kuhinjo se postavi železno ščedilno ognjišče, v sobo pa pečica. Tudi se pot tik koč preloži više nad koč na levo stran. Tisti del pota pod sedlom na Črni Prsti, pod veliko pečino, kjer izvira studenček in zamaka stezo, se deloma preloži, deloma popravi.

Stol. Pot na Stol v Karavankah se zopet popravi, koder so ga pokvarili plazovi, markacija pa obnovi. Da bo studenec pod vrhom čist, se iztrebi in uravna prikladno.

Klub čeških turistov je napravil o velikonočnih praznikih izlet v Dalmacijo, Črno Goro, Bosno in Hercegovino. S posebnim vlakom so se dragi nam slovanski bratje peljali dne 14. t. m. ob štirih zjutraj skozi Ljubljano. Zaradi rane ure jih, žal, osrednji odbor ni mogel pozdraviti osebno na kolo-dvoru, poslal pa jim je brzojaven pozdrav proti jugu. Bratovske goste iz zlate Prage

so posebno slovesno vzprejeli na postaji v Št. Petru, kjer so streljali s topiči. Preko 40 domačinov in 10 dam se je zbralo na tamkajšnjem kolodvoru v srčen pozdrav vrlih severnih turistov. Ogovoril jih je občinski tajnik g. Stele, ozdravil pa je g. starosta klubov. S svežimi šopki, katere so nosili na podstavkah uniformirani udje gasilnega društva, so odičile preljube brate domače gosposodične Špilarjeve, Medičeve in Šabčeve. Vidno presenečeni od prisrčnega vzprejema, so se izletniki po desetminutnem postanku odpeljali dalje proti solnčnemu jugu ob gromovitem pokanju topičev in navdušenem pozdravljanju. — Rodoljubnim Štpetrčankam in Štpetrčanom izreka osrednji odbor Slov. plan. društva prav iskreno zahvalo za dostojni vzprejem častitih čeških turistov.

Nasi nasprotniki so zopet govorili z usti H. Hessa v članku „Popotni dnevi v Kamniških planinah“, izlivši svojo jezo in zavist na „Slov. planinsko društvo“, ki baje s hujskanjem vzbuja narodno nestrpnost. Večno stara pesem! Ako Slovenec na svoji rodni zemlji kaj stori, je samo hujskač. Zlasti jih bode zaznamenovanje potov, katerih je neki preveč, da se turist že težko spozna, ker nedostaje napisov. Teh še zares manjka nekaj, a se gotovo postavijo, kjer so potrebni. Hessu tudi ni prav, da so se težavnejši poti, kakor s Planjave naravnost na Kamniško sedlo, čez Sleme pod Skuto in na Skuto zaznamenovali, in da v začetku teh potov ni svarilnih napisov. Vemo pa, da so celo turisti-začetniki že hodili po teh potih, seveda je treba, kakor povsod v planinah, previdnosti; kdor pa ni omočice prost, naj hodi raje po dolinah. Naravnost smešno pa je, ako Hess zahteva, naj bi

oblastva silila, da se napravijo svarilni napisi po takih krajih. Na drugem mestu pravi, da ne razume, zakaj je okr. glavartstvo prepovedalo pot od Skute v Ravni, ki je vendar mnogo nevarnejši nego prej omenjeni. Ali je to logično? Pomojo mu še, da bi bilo „Slov. planin. društvo“ že davno popravilo navedene pote, ko bi bilo za to dobilo dovoljenje od dotičnega najemnika lova. Po tem hujskanju pravi Hess na drugem mestu doslovno, da se „Slov. plan. društvu“ ne morejo odrehati mnogobrojne zasluge za pristopnost Kamniških planin; ono je napravilo in popravilo pote, postavilo eno planinsko kočo in zaznamenovalo mnogo potov. Zabavljanje — in hvaljenje spravi v sklad le sovražnik naš. Toda dovolj, kajti tem ljudem je vse le — bob ob steno!

Sekcija Celjska. „Nem. in avstr. plan. dr.“ se je na svojem obnem zboru dne 3. febr. t. l. čehala tudi ob „Slov. plan. društvu“. Načelnik je poročal, da so slabega obiska v l. 1896. krive tudi „znane narodne ‚ljubeznivosti‘ nahujskanega prebivalstva“. Seveda, ako se Celjani protivijo zgradbi ceste v Logarjevo dolino, potem jih prebivalci ne morejo smatrati za svoje prijatelje. — Celjska sekcija je baje vzvišena nad „neumno predrznm postopanjem „Slov. plan. društva“, ki šteje za svojo prvo nalogo ‚dsvojitve‘ že zaznamenovanih potov“*) To neumno obrekovanje smo že večkrat zavrnil, tako da bi bilo pod našo častjo, ko bi se s temi nesrečnimi hujskači še dalje bavili.

*) Glej „Deutsche Wacht“ št. 11. z dne 7. febr. 1897. l.

Naznanilo o znižani voznini.

Č. člani „Slov. plan. društva“ opozarjamo vljudno, da prodaja vozne listke za vožnjo po južni železnici g. Ivan Soklič, trgovec v Ljubljani „Pod trančo“, in sicer:

1. za progo Ljubljana-Divača	po glđ. 1'60 (navadna cena glđ. 2'50)
2. „ „ Ljubljana-Št. Peter	„ „ 1'20 „ „ „ 1'80)
3. „ „ Ljubljana-II. Bistrica	„ „ 1'45 „ „ „ 2'30)

v III. razr. pošt. vlaka in brzovlaka št. 4, ozir. 3 in po isti ceni za vožnjo po teh progah nazaj.

Kdor si želi tak vozni listek kupiti, se mora izkazati, da je ud „Slov. plan. društva“.

J. BONAČ,

v Ljubljani, v Šelenburgovih ulicah št. 6 zraven nove pošte,

priporočam vjudno svojo trgovino s papirjem in s pisalnimi potrebščinami. Vzorce papirja pošiljam na ogled.

V svoji knjigovoznici izdelujem vezi priproste in najfinjše.

MARIJA PLEHAN,

svečarica in lečarica v Ljubljani na Sv. Petra cesti št. 63,

priporoča svojo veliko zalogo sveč ter mnogovrstnega medenega blaga in slaščic.

Kupuje med v panjih in vosek.

Vinko Čamernik,

kamenosek v Ljubljani, v Parnih ulicah št. 9, (zaloga spomenikov na Dunajski cesti nasproti bavarskemu dvoru),

priporoča svoj kamenoseški obrt, posebno za cerkvene in druge stavbinske izdelke, marmorne plošče za lišno opravo i. t. d.

Solidno delo, nizke cene. Ceniki in obrisi na zahtevo zastoj.

F. M. REGORSCHKE

v Ljubljani, v Špitalskih ulicah št. 3.

Velika zaloga pristnega koroskega in tirolskega nepremoljivega poletnega in zimskega lodna v običajnih barvah za hribolazce in lovce kot branilo proti mokroti in mrazu.

Razen tega tudi velika izbira lovskih telovnikov, podjopičev, spodnjih hlač, lovskih nogavic, volnenih obujkov itd. itd.

Brata Eberla,

pleskarja c. kr. drž. in c. kr. priv. južne železnice v Ljubljani, v Frančiškanskih ulicah št. 4,

prevzemata vsa v pleskarstvo spadajoča dekorativna, stavbinska in pohištvena dela.

Delo realno in fino, izvršitev točna in po najnižjih cenah.

Živež za turiste.

Mesne konzerve, Maggijeve buljonske glavice in povitke za juho, sir, kavo, čaj, čokolado, kakao, rum, konjak, slivovec itd. itd.

prodaja in pošilja kar najboljše vrste

Josip Matič,

prodajalec specialnega blaga in delikates v Celju na Štajerskem
Ceniki zastoj in franko.

Adolf Hauptmann

v Ljubljani, na Sv. Petra cesti št. 41 in v Slo-novih ulicah št. 10-12.

Tovarna

oljnatih barv, firneža, laka in kleja.

Zaloga

slikarskih in pleskarskih predmetov.

Andrej Druškovič,

trgovec z železnino

v Ljubljani,

na Mestnem trgu št. 10.

Optični zavod

J. PH. GOLDSTEIN

prej E. Rexinger

v Ljubljani, Pod trančo št. 1, priporoča svojo bogato zalogo naočnikov, daljnogledov, kukal od 5 do 40 gld., barometrov, termometrov, kompasov itd.

Vsakršni popravki se izvršujejo hitro in ceno.

JOSIP OBLAK,

umetni in gal. strugar v Ljubljani,

priporoča

svojo na novo urejeno delavnico za Florijansko cerkvijo v ulicah na grad št. 7. v naročilev vsakovrstnih strugarških košenih, roženih in drugačnih izdelkov, katere bo delo solidno in ceno izvrševal po načrtih ali brez njih.

Živež za hribolazce.

Maggijeve buljonske glavice in zavoji z Maggijevo juho, grahove klobase, jako krepčilne, vkusne in se mahoma pripravijo.

Živila zavzemajo malo prostora.

Dobiti pri Josipu Matiču v Celju.

Jul. Maggi & Co.

v Bregencu.

HUGON IHL

v Ljubljani, Pred škofijo števil. 2,

priporoča

svojo veliko zalogo vsake vrste suknenega in manufakturnega blaga na debelo in na drobno po nanižih cenah.

Vnanja naročila izvršuje hitro in natančno.

Ivan Soklič

v Ljubljani, Poč trančo št. 1,

priporoča svojo veliko zalogo **klobukov**, posebno **lodnastih** za hrblolazce in lovce iz tvornice Jos in Ant. Pichlerja, c. kr. dvor. založnikov.
Članom „Sl. pl. društva“ znižane cene.

IVAN URAN,

izdelovalec glinastih proizvodov v Ljubljani,
v Igriških ulicah št. 8,

priporoča veliko svojo zalogo izdelanih raznobarnih peči za sobe, dvorane in razne druge prostore, dalje modelnasta ognjišča in sploh vsakovrstne glinaste izdelke.

Vse po najnižji ceni in priznано dobro.

Franc Čuden,

urar v Ljubljani na Mestnem trgu,

priporoča svojo bogato zalogo vsakovrstnih žepnih in stenskih ur ter budilnikov. Vsi izdelki so priznано izvrstni in po ceni. Popravila se izvršujejo natančno in dobro.

✦ Cenovniki na zahtevanje brezplačno. ✦

Nahrbtnike, najnovješe s predali, po 1 gld. 30 kr. in **gorske črevlje**, močne in ostro podkovane, iz črne juhte po 6 gld. 20 kr., iz ruske juhte po 8 gld., izdeluje in priporoča

Fr. Mrak v Radovljici.

Vsakovrstne

napise na les, kovino in steklo

izvršuje natančno in po ceni

VINKO NOVAK

v Ljubljani, na Poljanski cesti 35.

J. Klauerjev
planinski liker

iz krajskih gorskih zelišč,
imenuova.

Triglav,

je izvrstna pijača najbolj-sega okusa. Triglav vpliva jako dobrodojno na želodec in čudovito poživlja to. V njem ni nobene snovi, ki bi količina škodila zdravju. To so dokazale kemične preiskave prof. B. Knapičscha, ravnatelja c. kr. preskušalnice v Klosternenburgu, prof. dr. L. Reesterja, in zavrnatolja c. kr. preskušalnice na Dunaju, dr.

E. Meissa.

Vsi ti strokovnjaki so izrekli, da je Triglav **izboren liker.**

Pristni Triglav

se dobiva v malih in velikih steklenicah s **posebno varstvenim znakom** samo pri izdelovalcu, trgovcu

J. Klauerju
v Ljubljani.

Tiskarna in kamenotiskarna

A. KLEIN & Comp.

v Ljubljani, v Špitalskih ulicah št. 5,
se priporoča

v naročitev vseh v to stroko spadajočih del in za zalogo raznih tiskovin.

GRIČAR in MEJAČ

v Ljubljani, v Slonovih ulicah št. 9,
priporočata svojo bogato zalogo izgotovljene moške in ženske obleke ter najboljše perilo in zavratnice. Zlasti opozarjata na nepremična **lodnasta** oblačila in plašče za **turiste**.

Naročila po meri se izvršujejo točno in ceno na Dunaju.

Ilostrovani ceniki se razpošiljajo franco in zastonj

Članom „Sl. pl. društva“ znižane cene.

Avgust Žabkar

v Ljubljani, na Dunajski cesti šte. 7,
se priporoča

za vsake vrste ključarska dela,
katera izvršuje dobro, lično in ceno.

Turistovske palice z močnimi jeklenimi ostmi, raznovrstne **izprehodne palice**, prav umetne izdelke iz **rezljanega lesa**, **galanterijske** in **usnjene reči**, **bižuterijo** itd. ter **otročje vozčke** vsake vrste

priporoča

FR. STAMPFEL

v Ljubljani na Kongresnem trgu v poslopyu Tenhalle.

PEREGRIN KAJZELJ

v Ljubljani, na Starem trgu,
priporoča svojo bogato zalogo steklenega blaga, beloprstnega in rjavoprstnega ter porcelanastega namizja.

Priporoča tudi planincem vsakovrstne ploščaste steklenice in kozarce.